

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.
Reklamációk: előfizetési ügyben a kiadó hivatalhoz, hirdetési ügyben a nyomdához és szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők.
Kéziratok, melyek nem adnak vissza, legkésőbb minden kedd (apró hirdetés minden szerda) d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék” szerk. M. Sobota” címre.
Szerkesztő — tulajdonos
KÜHAR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Murától és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din. egész évre 60 Din. Minden más európai államba csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegközt és nyitórés 1.25 Din., rendes 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din. és az illeték; többszörinél engedmény. — Hirdetéseket kizárólag a „Prekmurska Tiskarna” veszi fel és számolja el.

Csek számla száma: 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. április 19.

16. Szám.

Jugoszláv-magyar közeledés.

Murska Sobota, 1931. április 17.

Általában, ma már nyugodtan elmondhatjuk, hogy a gazdasági válság túlhaladta a legkritikusabb helyzetet és bár lassan, de mégis feltétlenül a javulás felé közeledünk. Élénk bizonyítékai ennek a körülménynek azok a valóban igen értékes mezőgazdasági kiállítások és vásárok, amelyek örömdetesen mutatják be az illető államok gazdasági téren való előrehaladását. Mindenesetre, a haladás, a boldogulás, lépésről lépésre annál érezhetőbb lesz, minél inkább támogatják egymást e téren a gazdaságilag egymásra utalt államok és pedig első sorban, természetesen a szomszédos államok.

Sok tartózkodást, sok elzárkozottságot lehet ily módon le-tompítani s legyen bármilyen gazdag is valamely ország, nem érdeke, hogy a más oldalról jövő támogatást visszautasítsa.

Az idei május hóban Nemzetközi Vásár lesz Budapesten. A vásár az idén a huszonhatodik lesz már s a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg a vásár iránt. Már eddig ezerszáz kiállító kért helyet s még Afrikából is van jelentkező.

Jugoszlávia már évek óta részt vesz a budapesti Nemzetközi Vásáron s az idén szintén fel fog tűnni Budapesten a jugoszláv pavillón.

A budapesti Nemzetközi Vásárnak egyik főérdekessége lesz a jugoszláv pavillón, amely nemzeti sajátosságaival, speciális cikkeivel ugymint eddig, bizonyára az idén is igen nagy látogatottságnak fog örvendeni.

Nagy jelentőségű Jugoszlávia részvétele ezen a budapesti vásáron, mert élénken bizonyítja, hogy az a közeledés, amelyet már eddig is a jugoszláv-magyar kereskedelmi kamara létrejötté megteremtett, megalapozott, nem frázis, hanem valóság, amiből csak a két állam őszinte barátsága fakadhat. Egyébként a két szomszéd állam közötti barátság már régebbi keletű.

Az idén már a jugoszláv hivatalos körök is elősegítik és forszírozzák a vásáron való részvételt. Az utlevél szerzést is megkönnyítették. A Budapestre uta-

zóknak nem kell adóbizonyítványt felmutatniok, ami eddig késleltette az utazást. Azonkívül a jugoszláv vasutigazgatóság és a kereskedelemügyi minisztérium is hozzájárult, hogy az oda és visszautazás alkalmával a vásár látogatói ötven százalékos kedvezményben részesüljenek.

Illetékes tényezők már böl-

csen belátták, hogy a két állam, mint agrár államok közti közeledése a mai terhes viszonyok között mulhatlanul szükséges.

Nem volt nehéz megteremteni ezt a kapcsolatot, mert hiszen a jóindulat kölcsönösen megnyilvánult s különben is a két ország közötti szimpátia régebbi keletű.

Prek Móric.

Rémes gyilkosság husvét éjjelén egy szloveniai faluban.

Maribor mellett, Kamnica faluban egész vérfürdőt rendezett egy szörnyű gyilkos, aki egy kisebb fejszével legyilkolt öt embert. A rémes eset egy Dobaj Alajos nevű gazdálkodó házában történt, Dobaj eladta Mariborban alma termését s úgy látszik, a gyilkos ezt a pénzt akarta megszerezni. Hogy a pénzhez jusson, a baltával agyonverte az idősebb gazdát, annak hetven éves nővérét, a gazda két leányát és egy hat éves maribori kisfiút, aki látogatóban volt a családnál a husvéti ünnepekre. Miután a gyilkos a pénzt megtalálta és magához vette, távozni akart. Ekkor már hajnalodott s az udvaron találkozott a gazda fiával, aki az istállóban aludt s onnan lépett ki. A

még véres baltával erre is rátámadt, de a fiúnak sikerült elmenekülnie. Mikor visszatért kis idő múlva, akkor fedezte fel, hogy családja le van gyilkolva s azután tette meg jelentését a csendőrségnek. A rögtön megindított nyomozás eredménnyel járt s sikerült az egyik gyilkost Mohorka Rudolf csavargó személyében elfogni. Kiderült, hogy ő már 1929-ben is elkövetett egy rablógyilkosságot. Mohorka egy társát, ki a gyilkosságnál segített neki, az osztrák határon fogták el az osztrák csendőrök, kik kardvágással tették ártalmatlanná. A rettentő rablógyilkosság eredménye mindössze 400 dinár volt, mert a gazda az almáért kapott pénzt egy maribori bankban helyezte el.

Politikai hírek.

Lemondott a hadügyminiszter. Őfelsége a király elfogadta Hadzsics Sztéván hadsereg tábornok, hadügyi és tengerészeti miniszter lemondását s egyúttal rendelkezési állományba helyezte. A miniszterelnökbőlügyminiszter javaslatára Őfelsége ukázt irt alá, amely szerint Sztojancovics Dragomir hadseregtábornokot, Őfelsége első adjutánsát nevezték ki hadügyminiszterré. Az új hadügyminiszter Zsivkovics Petar tabornokminiszterelnök kezébe letette a hivatali esküt.

Egy párisi katolikus lap, a „La Croix”, igen rokonszenves hangon ír Jugoszláviáról és Őfelsége a királyról. A gazdasági kisantról (Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia) így emlékezik a lap: Ez a gazdasági kisantrant törekedni fog arra, hogy Magyarországgal és Bulgáriával megalkossa a dunai államok gazdasági föderációjukat, amely meg fog fe-

lelni Európa összes szükségleteinek. Megállapítja még ez a katolikus lap, hogy: a jugoszlávok patriotizmusa nem imperialisztikus, hanem egy szabad és öntudatos nép hazafiasága.

A lefegyverzési értekezlet a világtörténelem legnagyobb konferenciája lesz. Henderson angol külügyminiszter beszédet mondott, amelyben Anglia külpolitikájával foglalkozott. Több között ezeket mondta: El vagyunk tökélyre, hogy minden megteszünk, ami erőnkben áll annak érdekében, hogy a nemzetek közötti megegyezéssel lehetővé tegyük a lefegyverzést. Most közelebb vagyunk a sikerhez, mint valaha. Az értekezlet a jövő év februárjában ül össze s a világtörténelem legnagyobb konferenciája lesz. A cél az, hogy kölcsönösen meggyőzzük a nemzeteket arról, hogy a háborút, amely a legelvetemettebb s a legnagyobb örültséggel elkövetett cselekvénye az emberiség-

nek, s teljesen haszontalan is, végleg lehetetlenné kell tenni.

A francia kormány nagyszabású gazdaságpolitikai programot készített elő Európa számára, hogy ezzel ellensúlyozza a német-osztrák unió esetleges eredményeit; — vagy legalább is szűkebb határok közé szoríthassa a veszélyes következményeket.

Forradalom Madeira szigeten. A portugál kormány csapatokat küldött a forradalom elfojtására. A küldött csapatok közül több átpártolt a forradalmárokhoz. Funchallban a lakosság körében nagy az ijedelem.

Német-angol flotta látogatások. A német és az angol haditengerészetben a háború óta szüneteltek a szokásos kölcsönös flotta látogatások. Most tárgyalások folynak a német és angol haditengerészet között, hogy a béke időbeli szokásos látogatásokat ujjtsák fel. Először az angolok küldenek egy hadihajót a Balti tengeren cirkáló hajórajból a Kiel-i kikötőbe, azután pedig viszonzásul egy német cirkáló fog ellátogatni valamelyik angol hadi kikötőbe.

Az osztrák Anslussz mozgalom. Egyes francia politikai körökben a német-osztrák vámszerződést nagyon veszedelmesnek tartják s úgy vélik, hogy annak tényleges létrejöttét minden áron meg kellene akadályozni. Egy tekintélyes francia szakértő azt ajánlja, hogy a francia-német kereskedelmi szerződést most ne bontsák fel, mert ezzel Európa gazdasági helyzetét csak még súlyosabbá tennék. Egy tekintélyes francia lap szerint a német-osztrák anslussz mozgalmat csak is egy duna föderációval lehetne ellensúlyozni, ha sikerülne megalakítani.

A Népszövetség bizottságai áprilisban a mezőgazdasági hitelkérdést tárgyalják. Április 20.-án Genfben összeül az európai terménybizottság, amely pénzügyi és jogi szempontból tanulmányozza a mezőgazdasági hitel kérdését. A bizottságnak olyan programot kell kidolgoznia, amelyet abban az esetben, ha a Népszövetség tanácsa hozzájárul, azonnal végre is hajtanak. Április 29.-én Genfben összeül egy külön bizottság, amely megállapítja a háború elkerülésére alkalmas eszközök és módszerek tárgyában kötendő nemzetközi egyezmény tervezet végleges szövegét.

Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök nemsokára látogatást tesz Szófia-ba. Ezzel a látogatással viszonzozni fogja Ljapčev bolgár miniszterelnök budapesti látogatását.

Brüning német birodalmi kancellár és Curtius dr. német külügyminiszter meghívást kaptak Londonba.

Az angol kormány meghívta Brüning kancellárt és Curtius külügyminisztert Londonba magánjellegű, barátságos látogatásra s ezuttal Mac Donald angol miniszterelnök vendégei lesznek a német államférfiak. A látogatás június 10. első napjaiban fog megtörténni s három- négy napra van tervezve.

A látogatás folyamán tartandó tanácskozásokon megtárgyalják a leszerelés előkészítésének és a német osztrák vámunióinak a problémáját.

Ugyanerre az időre meghívást kaptak Londonba Briand francia külügyminiszter, Muszolini olasz miniszterelnök és Grandi olasz külügyminiszter is. A francia politika mai állása mellett Briand jobbnak látta a londoni meghívást el nem fogadni, ám az olasz államférfiak megígérték az értekezleten való megjelenésüket.

Briand azzal tért ki a meghívás elől, hogy közvetlenül a francia köztársasági elnökválasztás előtt nem hagyhatja el Páris.

Londoni politikai körökben az a vélemény, hogy a leszerelési konferenciát is ott kell megtartani, mivel az összes tervbe vett városok közül London látszik legalkalmasabbnak erre a célra.

Egy zágarebi versenyző halálos szerencsétlensége.

Bevilakua Karló zágarebi versenyző részt vett Budapesten a motorbicikli versenyen. A kitűnő versenyző már nagy előnyben volt, midőn a milleniumi emlékműnél oly szerencsétlenül kanyarodott, hogy egy homok torlasznál felborult s a nyakát törte. Kórházba szállítás közben meghalt. Társa szintén leesett a gépről s lábát törte el.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. ÁPRILIS hó 30 nap 17 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
19 Vasár.	2. Mis. Kresze	2. Mis. D.
20 Hétfő	Viktor Sulf.	Suipitius
21 Kedd	Anzelm.	Adolarius
22 Szerda	Sótér és Kaj.	Sot. és C.
23 Csüt.	Béla	Albert
24 Péntek	György	György
25 Szomb.	Mark ev.	Mark. ev.

Vásárok :

24. Sv. Jurij (Vizlendva), 25. Beltinci és Sv. Jurij ob Ščavnici.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	160—165
"	Rozs	"	150—155
"	Zab	"	200—
"	Kukorica	"	130—150
"	Köles	"	150—
"	Hajdina	"	150—
"	Széna	"	100—130
"	Bab cseres.	"	200—
"	Vegyes bab	"	150—
"	Krumpli	"	75—100
"	Lenmag	"	250—
"	Lóhermag	"	1600—2300
Bika	5.—	5.50	6.— 6.50
Üsző	5.—	5.50	6.— 6.50
Tehén	1.50	3.—	— —
Borju	—	8.—	— —
Sertés	—	8.—	— —
Zsir l-a	—	16.—	18.—
Vaj	—	—	25—32
Szalonna	—	10.—	12.—
Tojás 1 drb.	—	—	0.50

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9.1275 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt 5620 Din-t
100 Pezoért (Urug.) " " 3300
100 Márkáért " " 1335
100 Frankért (Páris) " " 129
100 Pengőért " " 980
100 Schil. (Bécs) " " 795
100 Cseh kor. " " 168

— **Legény virtus Gaberjén.** Zene volt a gaberjei korcsmában, hol a legények között veszekedés támadt. A veszekedők egyik csoportja elment, s karókkal felfegyverkezve várta meg a másik csoportot, s vad dühvel kezdték őket ütlegetni. A csoport egyik tagja, Nedelko József 18 éves legény fejét teljesen összeverték, s amikor az eszméletlenül terült el a földön, véres fejjel, szaladtak el a támadók. Behozták a m. szobotai kórházba, de anélkül hogy eszméletre tért volna, kiszenvedett. Támadói ellen a vizsgálat megindult.

— **Katonai laktanya építése ügye M. Szobotában** annyiban haladt előre, hogy a szükséges hitel az illetékes miniszteriumban engedélyeztetett, s szükséges telek már a gimnáziumtól alább jobbról lévő, volt grófi szérűskert, biztosítva van. A laktanya, mely egy zászlóalj befogadására lesz építve, felépítése tehát talán már az idén kezdetét veszi. Jó volna ha mielőbb megkezdénék, hogy így az óvoda épület is mielőbb felszabaduljon, s adassék át eredeti hivatásának, miután a m. szobotaiak már régen áhitoznak, — legyen gyermekeik részére óvoda.

— **50%-os áremelkedés van Murszka Szobotán a szódavíznél.** Egy kis üveg szódavíz 1 Din.-ért, nagy üveg 2 Din.-ért volt kapható. Ma az előbbi ára másfél, az utóbbié három dinár. Az olyan vidékeken, ahol a kutak vize nem jó ízű, áldás volt a szódavíz, különösen azoknak, akiknek szervezete nem bírja a természetes szénsavas, helyesebben széndioxidos vizet. Némelyek bor, főképpen az öreg bor kellemetlen színt és ízű lesz tőle. A málnaszörpök, citromlevek jobban türik a szódavíz mint a savanyúvizet. De mert az alkohol-ellenes szörpök a szódavíz miatt megdrágulnak, a fogyasztók vissza fognak térni a könnyű savanykás uj borra, amelyet jól lehűtött frissen bontott Petánci

vízzel fognak keverni; ha csak nem vesznek maguknak egy „Sparklet” nevű masinát, amelyben házilag csinálják meg a szódavízet. Az áremelkedés oka állítólag abban rejlik (ami nehezen hihető), hogy egy liter szódavízre egy dinár adó lett kivetve.

— **Betörések Murszka Szobotán.** F. hó 11.-én 1 órakor betörést kíséreltek meg Pojbics József Radgonska cesztai házában. A betörők bezúzták az üzlet ablakát és be akartak mászni, hogy tájékozódni tudjanak, gyufát gyújtottak. A zajra és fényre felébredt az üzletben alvó fiatal ember és rájuk kiáltott. Erre megijedtek és sietve kerekelt oldottak.

— Ugyanezen az éjjelen kiemelték Sarotár Ferenc Nova ulica 11. sz. házában a kamra ablakot és onnan 4 tyukot loptak el. — Erre átmentek a közeli szomszédságba Rantasa Mihályhoz Nova ulica 14. sz. alá, innen két tyuk tűnt el. — Utjukat folytatva ellátogattak Durics Viktor ugyancsak Nova ulicai lakos tyukoljába, de innen csak egy tyukot vihettek el, mert a többi magasan ült. A jelek szerint itt kétszer is voltak ezen az éjjelen és soká keresgélhettek, mert az ő körül sok elégett gyufa hevert. — Horvát Péternél, szintén a Nova ulicában a kert felől jöttek be, leemelték a kert ajtót és az onból 3 tyukot loptak. — Pápics Józseftől egy tyukot vittek el, míg Kupitnyek Józsefnél megszalasztották őket. — Erre átmentek a Solszka ulica 17. sz. házba Gorcsán Mihályhoz kinél feltörték a kamraajtót és ellopták 2 vindely zsirját kb. 65 kilót. Az egyik vindelyt 13.-án találták meg a kertek alatti kis térségen ahol a

Változnak az idők.

Irta: Bántornyai Lajos.

Tépelődik tovább az apa. Mégis csak haszontalan fráter a fia. Megint itt van a vakáció. Most jön haza. Ez csak áttat engem?! De csak jöjjön, majd reá pirítok. Igaz, hogy nehéz lesz, mert védőbeszédet fog tartani, mintha hallanám:

— Édes Apám! Minden gondolatom és cselekvésem arra irányult, hogy ha a föld alól is, de állásba jussak. Minden lehetőt és lehetetlent elkövettem és nagyon kedvező kilátásaim voltak. Már egész bizonyosra vettem az elhelyezkedést, de ilyenkor rendszerint valamilyen komoly akadály merült fel. Erre újból kezdtem előlről nehéz feladatokat. Sajnos többszöri kísérletezésemet sem koronázta siker. Különbösen is, a mai nehéz gazdasági viszonyok, amikor a föld forog és nem a nap és . . . milliók éheznek és . . . és . . .

— Na ilyen és ehhez hasonló megszokott frázisokkal fogja majd atyái szigorúságomat viszonzni. Persze, amikor nem hazudhat, akkor költői hévvel kezd szónokolni és a végén még meg kell hátrálnom! — gondolja az apa.

Vége a tépelődésnek, mert berobog a vonat és az ablakból vidáman integet fia, Alajos.

— Kezeit csókolom, drága apám! — és megcsókolja apját.

Felülnek a kocsira és az apa kérdi: — Na, mi az eredmény? Sikertült az évéd?

Oh' igen! Nagyon jól sikerültek a kollegiumok! Ugy magában: igen a kollegiumi építkezések, de nem az én kollegiumaim. De majd otthon megmutatom az indexemet. Igen jó előmenetelt tanusítottam. Persze az egész egy kollokvium.

Hát mi van az állással?

— Most egy nagyon jó állásra van kilátásom. Nagyon biztatnak és ez feltétlenül sikerülni fog. Ez az utolsó vakációm!

Ismerem már ezt a nótát: „Ez és a másik!”

— Dehogy, igazán ez a utolsó!

— Tudom, tavaly is „ez” volt az utolsó! Jól ismerlek már! De aztán egyszer már az én türelmemnek is vége! Tudod, velem nem lehet kukoricázni!

Erre egy nagyot nyel Alajos. Mély hallgatásba merülve gondolja:

— Tudom, hogy teljesen igaza van, de hát én nem tehetek róla.

Azonban Alajos belátja, hogy apja szavait nem szabad szónéklül hagyni és érdekeit meg kell védenie. Elkezd az imert szónoklatot:

— . . . minden gondolatom és cselekvésem arra irányult, hogy ha a föld alól is, de pénzt . . . — Nem! Állást keritsék!

— Ismerem ezt a szószót. Már hallottam! És pénzt . . .! Nagyon jól tudom. Erre van eszed!

Szerencsére megérkeztek és így az Alajosra nézve igen kellemetlen szóharc legalább egyidőre befejezést nyert.

Igen szívélyesen üdvözlő Alajos anyját és testvéreit, abban a biztos reményben, hogy egyidőre vége lesz az ilyen „unalmas” témáknak. Mindenről nagy hévvel tart előadást. Mit látott, tapasztalt stb. De már azon gondolkodik, hogyan loghatna el.

— Hű, a Józsihoz feltétlenül el kell mennem. Azt írta, azonnal keressem fel. Igen fontos!

Máris sietve ellohol.

Amint az ismerős, rég nem látott utcákon siet, meglátja Marikát. Igen szívélyesen üdvözlők egymást. Nagyon csodálkozik Alajos ezen. Meglepi. Holott évek óta a helyzet igen fagyos volt közöttük.

A vakáció folyamán aztán Alajos látta azt a nagy változást, amelyen Mariska átment. Határozottan inyére volt ez a körülmény. Valahogy lassanként kezdte megváltoztatni előítéletét és másként vélekedett. Az érzelmek is kezdtek megváltozni és most már a kölcsönös lelki közösségen alapultak. De közelgett a vakáció vége és Alajos visszatért a nagy városba, előzően zajos és viharos családi jelenetektől tarkított boldog tudatban. Mert hát folytatta az előző vakáció tradícióját. Természetesen atyja sehogys sem értékelte a mult eme módon való ápolását. Csátáztak sokat és végül Alajos már alig várta, hogy véget ér-

jenek ezek a kinos szellemi tornák. Sikerült is vágya és csendes elpárolgott otthonról, hogy komolyan keresse az . . . állást! Mert a helyzet most már tényleg nagyon reménytelen volt és elkészült arra, hogy atyja ezek után egyszer csak tényleg bementja . . . unom!

Multak az évek. Végre tényleg sikerült Alajosnak elhelyezkednie. Megunta már a rendetlen, bohó, komolytalan életet és belátta, hogy egyszer véget kell szakítani, mert nem mehet ez a végtelenségig. Tényleg komolyan foglalkozott már az élet dolgaival, sikerült már elhelyezkednie és jövőjét megalapítani. Legközelebb, mikor haza ment szabadságra, akkor már nyugodtan és lelkifordulás nélkül mondhatta atyjának,

— . . . kísérleteimet siker koronázta!

De ekkor nem állt meg! Tovább ment! Beállított Marikához és megkérte a kezét, annak rendje-módja szerint. Nem a bohó ifju, pillanatnyi fellángolásából, szerelmi vakságból, hanem a megfontolt férfi, a komoly lépés tudatában, a kölcsönös lelki harmonia alapján . . . életre szólani!

Elmulik a csapodárság, megszűnik a virgoncság. Elveik, felfogások, nézetek, ítéletek és a szeretet, módosulnak . . . és változnak az idők . . .

(Vége.)

cséplőgép szokott állani. A vindely belsején látszott, hogy a zsirt kézzel kaparták ki. — 13.-án éjjel a Szloyenszka ulica 17. sz. alatt Loncsár Rózától 3 tyukot tulajdonítottak el. — Nyolc esetben törtek be egy éjszakán, elvittek 2 vindely zsirt, 11 tyukot; képzelhetjük hányan lehettek a tolvajok, hogy e teherrel meg-birkóztak.

— **Fehérvasárnapi verekedések.** A megszokott fehérvasárnapi verekedések Turniscsén aránylag elég szerencsésen folytak le. Herbay József, nedelicei ifju (csendőrök kedvence) összemészárolta Rajtár Mátyás turniscsei fiatal, katonaviselt férfit elég alaposan, úgy, hogy Beltincén részesítették első orvosi segélyben. Hat sebet varrták össze s a sérült fiatalember még súlyos sebesülésével egyideig munkaképtelen lesz. — Tivadar Ignác egy cukorkaárus összes holmiját tette tönkre jókedvében ugyancsak fehér vasárnap éjszakáján. Mindkét ügyben a csendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Tűzvész.** Lengyel Terézia fokovci lakos háza és egyéb kisebb gazdasági épülete 9.-én, szerdán este 10 órakor teljesen leégett. A kár 8—10 ezer dinár, amely a biztosítással megtérül. — **Leégett** Zsiskó János gornji petrovci lakos adrijanci háza, amelyben egy gyepmester lakott. A tűzvész április 12.-én este féltizkor volt. A ház teljesen leégett, a lakosnak butorai és egyéb ingóságai is benne égtek. A kár vagy 30 ezer; dinár de a biztosított összeg csak 20 ezer volt.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Pénzbüntetésre ítélték egy noviszádi kereskedőt, mert megtagadta a fegyverviselést.** Dungyev Szteván ismert noviszádi kereskedőt 600 dinár pénzbüntetésre ítélték, mert nazarénus voltára hivatkozva nem akart a katonaságnál — mint segédszolgálatos — fegyvert fogni. Az ítéletet izgatás címén hozták meg s a bíróság sok enyhítő körülményt vett figyelembe.

A legtöbb kilenc gyermekes család a Dráva bántásban van. A Dráva bántás adóigazgatóságához még mindig érkeznek be a kilenc gyermekes családapák kérvényei, amelyekben a törvény alapján adó elengedést kérnek. Az eddigi megállapítás szerint a Dráva bántásban van a legtöbb kilenc gyermekes apa. Már eddig is több ezer a beérkezett kérvények száma. Van olyan kérvényező több is, akinek husz gyermeke van; egynek huszonhárom. Egy községben, Dobruzsában magában ötven kilenc-gyermeke családapája van.

— **180.000 szót lehet továbbítani** egy új rendszerű távirógépen, melyet most próbálnak ki a londoni főpostán. Rádió segítségével korlátlan távolságra használható.

— **Európa leggazdagabb emberei.** Egy angol újság összeállította Európa leggazdagabb embereinek névsorát. Jugoszlávia leggazdagabb embere Drach Artur erdőbirtokos, fűrészgyár tulajdonos. A háború óta megkésztette atyjától örökölt 500 millió vagyonát. A leggazdagabb német ember Vilmos, volt német császár, vagyonát 12—13 millió fontra becsülik. A leggazdagabb francia Coty illatszer és parfümgyáros, vagyona meg-

haladja a 10 millió fontot. A leggazdagabb magyarnak Eszterházy Pál herceget tartják. Kedvelése a zongorázás, a birtok kezelés. Pompás cukorgyárai és tejgazdaságai híresei. Lengyelországba Potoczky Alfréd gróf és Radzivil herceg a leggazdagabbak. Románia leggazdagabb embere Dinu-Mihail, 1 300 000 fontnyi vagyona van aranyrudakba fektetve. Oroszországban is vannak gazdag spekulánsok és lánckereskedők, de ezek titkolják vagyonukat, mert félnek, hogy a szovjet végezze velük.

— **Nagy hóviharak voltak Amerikában.** Az Egyesült Államok nyugati tartományában ezélt két héttel oly nagy hóviharak voltak, aminek még Amerikában is ritkaság számba mennek. Egy vasárnap olyan nagy hóvihar dühöngött, hogy tizenhat ember lelte halálát miatta, s a havazás harminchat óráig tartott. Kolorédo, Nebraska, New Mexikó államokban a szabadon volt nyájuk mind elpusztultak s így az állatállományban igen nagy kár esett.

— **Ötezer tirolai paraszt jelentkezett kivándorlásra.** Thaler volt osztrák földmívelésügyi miniszter kivándorlási akciója egyre nagyobb mérvet ölt az osztrák földmívesek között. Eddig ötezer tirolai paraszt jelentkezett kivándorlásra a tirolai tartományi hivatal közvetítő osztályán, akik hajlandók Thaler vezetése alatt elvándorolni Délamerikába.

— **Gróf Apponyi Albert Párisban** Két hónapi távollét után hazakereszt külföldi utjáról gróf Apponyi Albert, az ősz magyar államférfiu. Apponyi gróf Párisban is járt, ahol kitűnő előzékenységgel fogadták. Itt tárgyalta francia államférfiakkal s azt a meggyőződést szerezte, hogy Magyarország szemben sok tekintetben előnyösen változott meg a hangulat. A német-osztrák vámszerződésről Apponyi gróf nem beszélt.

— **Gyilkosság a ceglédi személyvonaton.** A maga nemében farratlanul álló gyilkosság történt nemrégén egyik éjszakán a ceglédi személyvonaton. Steinerz Rudolf kecskeméti bukkott borkereskedő felbérelt ötezer dollárért egy Fisl Frigyes nevű tizennyolc éves kárpitos segédet, hogy ötet a vonaton egy kalapáccsal üsse le. Fisl, — aki megrögzött kommunista — hosszas rábeszélésre teljesítette a kérést s Steinerz a sérülésekre belehalt. A vizsgálat megállapította, hogy Steinerz azért rendezte ezt a szörnyű dolgot, hogy családját felvehesse az óriási biztosítási összegeket, amelyekre Steinerz magát több biztosító társaságnál már előzőleg biztosította. Érdekes a dologban, hogy a magyar törvények szerint a gyilkos legfeljebb csak három évi börtön büntetést kaphat. Az pedig még nem bizonyos, hogy a biztosító társaságok fognak-e fizetni. A fiatal gyilkost pedig Béssben fogták el, mert ott kellett volna megkapnia az 5000 dollárt, de Steinerz hamis címet adott neki s így még a gyilkos is be lett csapva, mert csak 35 pengő utiköltséget kapott Steinerzről.

— **Német takarékoság.** A német igazságügyminiszter tekintettel a német takarékosági rendszerre, rendeletet adott ki, melyszerint ezentúl minden igazságügyi hivatalnok maga tartozik az általa használt mindenemű irodai szert és kelléket sajátjából beszerezni.

Vabilo

na redni občni zbor LJUDSKE HRANILNICE in POSOJILNICE DOBROVNIK v Prekmurju, r. z. z n. z., ki se bo vršil v nedeljo 26. aprila 1931. ob 3 uri popoldne v posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje letnega računa 1930.
4. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, kateri je sklepčen pri vsakem številu navzočih članov.

Načelstvo.

Meghívó

a DOBROVNIKI LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA r. z. z n. z., rendes közgyűlésére, mely 1931. április hó 26.-án d. u. 3 órakor a takarékpénztár íródahelyiségében lesz megtartva a következő

TÁRGYSOROZATTAL:

1. Az elnökség jelentése.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. Az 1930. évi zárszámadás jóváhagyása
4. Esetleges indítványok.

Amennyiben a kitűzött közgyűlés nem volna határozatképes, az újabb közgyűlés félórával későbbben lesz megtartva, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül.

Az elnökség.

Eladók az alábbi kis gazdaságok:

1. **Budinci—Veliki Dolenci** kisközségekben ház cca 7 hold földdel (Filó Mária tulajdona Bedicsék után).
2. **Ženavlja—Neradnovci** kisközségekben cca 6 hold föld (Gombóc József tulajdona).
3. **Bodonci** kisközségben ház cca 4 hold földdel (Frankó—Horváth volt jegyzők tulajdona).

Bővebb felvilágosítást ad a meghatalmazott:

dr. SÖMEN LAJOS ügyvéd ur M.-Szobotában.

Murska Sobota, 1931. április hó 15.

— **Nem szabad orosz területek fölött repülnie.** Herdon Panhorn amerikai pilóta körrepülést akar végezni a föld körül tizennégy nap alatt. A moszkvai kormány megtiltotta a pilótának, hogy orosz területek fölött szállhasson el.

— **Gyermekeknek nem szabad alkoholos italt adni.** Kocsár községben Szőke Mihály gazda bort fejtett. Ott volt mellette három éves kis fia is, aki bort kért apjától. Apja adott a kis fiúnak bort, aki lassankint megivott egy jó félliterre valót. A kis fiu lerészegedett, elaludt s többé soha sem ébredt fel. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kis fiu alkoholmérgezésben halt meg. Az apa ellen megindult az eljárás.

SOKOL.

Az összes „Sokol” egységek, SKJ., egyesületek és cseták, egymásközi hivatalos levelezése, az erről rendelkező legújabb törvény szerint bélyegmentes.

A m. szobotai Sokol egyesület f. hó 11.-én este, bevonuló tagjai és a 3 napos testgyakorló tanfolyam résztvevőinek tiszteletére bucsuestélyt rendezett, mely alkalommal a terem teljesen megtelt, s az orcseszter szép muzsikájára a fiatalság éjfélig ropta a modern táncokat.

SPORT.

A Beográdi „Jugoszlávia” csapat a husvéti két ünnepnapon Budapesten vendégszerepelt. A jugoszláv csapat egy körmerkőzésen vett részt s első napon a Vasas, a második napon pedig a magyar bajnok Ujpest csapata volt az ellenfele. A budapesti publikumnak igen megtetszett a beográdi bajnoksapat játé-

ka. A kitűnő beográdi csapat szép játéka ellenére mindkét napon vereséget szenvedett. Az eredmény: Vasas—Jugoszlávia 5:3 (4:2), Ujpest—Jugoszlávia 7:3 (4:1) volt.

Autómotoros hét Budapesten. A versenyekre megjelent Miklós román herceg is, a király testvére, hogy új Steyer kocsiával résztvegyen a versenyeken. Ezen alkalommal egyszer gróf Károlyi Gyula magyar külügyminiszter adott ebédet Miklós herceg tiszteletére. Viszonzul pedig a herceg adott egy alkalommal teát a román nagykövetségben. Mindkét alkalommal úgy magyar, mint román részről igen előkelő közönség s magas állású közéleti férfiak voltak jelen.

KINO v M. SOBOTI

v NEDELJO, 19. aprila
popoldne ob 3 uri in zve-
čer ob 8 uri

TRI PUT VJENČANI

12 činova po poznatoj kazališnoj igri Anne Nichols

Režija: Victor Fleming.

U gl. ulogama: NANCY KAROL i CHARLES ROGERS.

VSTOPNINA:
I. prostor 12 Din., II. prostor 10 Din. in III. prostor 5 Din.
Lastnik:
DITTRICH GUSTAV.

Torma.

Ugyis jó.

A suszter a papucsát az inashoz akarja vágni, de a csibész félre bukik. A papucs a suszter feleségét találja.

Megnyugodva így szól a májszter: — Nő, így is jó!

Természetes halál.

De hallja, maga nagyon rosszul van, küldjön sürgősen orvost!

Nem, nem, én szeretnék természetes halállal meghalni, ha már muszáj!

Kiváncsi.

Hallja, mennyiért viszi el ezt a levelet Murszkába?

Husz dinárért, tessék ide adni!

Azt nem, én csak azt akartam tudni, hogy mennyi pénzem marad meg nekem, ha magam viszem el?

Apróhirdetés.

Egy különbejárta fiatalember szobát keres!

Földrás az Intézet kapuja fölé.

A váci süketnémák-intézete.

(Helyes magyarságból.)

Üzenet: Értesítlek, hogy a szolgám elhozta a zálogban levő feleségem aranyműveit. (H. magy.)

Közgazdaság.

Mi az oka?

(Irta Nemes állatorvos.)

(Folytatás.)

Miért van ez? Könnyen érthető. Fordnak az öt napos heti munkaideje csak egy cseppnyi gyógyszer a tengeri egyéb betegség tünetekkel szemben. Már Wiggins adósság leírása határozottabb gyógyerejű, de még ez sem nyújtja a teljes gyógyulást. De hogy ezen az uton kell haladni, az kétségtelen. Az okok és okozatok, helyesebben, fizikailag: a hatások és ellenhatások folytonos láncszemeinél bárhol kezdve mondhatjuk, hogy az utóbbi vagy az előbbi láncszem az oka a gazdasági krízisnek. Mindegy ha azt mondja valaki, a háború volt az oka, vagy ha azt mondja a békeszerződések az okai. Ugyanolyan módon lehet állítani, hogy a háború előtti béke volt az oka a háborúnak, a békeszerződéseknek, a gazdasági krízisnek.

Az orvos feladata, hogy gyógyítsa, bármi okozta a betegséget! Meg kell teremteni a munkarendet, a pénz elosztását, az általános jólétet.

Ugy, egészen úgy kell meggyógyítani e világbetegséget, mint a beteg embert, az öt alkotó sejtek összességét: Azokat a szerveket (egyesületeket, országokat), amelyek anyagcsereje gyenge az élelfenntartáshoz, ezeket a szükséges minimumot sem bírja megkapni és ezért már-már munkanélküli, féltg holt, kiéhezett, mert kell életre gerjeszteni; mert ezek az elnyomott szervek adják, nemcsak a szomszédos szerveknek, hanem az egész szervezetnek a reájuk mérgezőleg ható anyagcsere termékeit (a Föld ö-z-s lakóiba). Fel kell szabadítani őket azon nyomás alól, amely a rendszer vérkeringést bennük bénítja, hogy a sejtek életre gerjedésük által normális anyagcsere termékeket, nem bénító (mérgező) hatású anyagokat termeljenek (Wiggins). A világ egyes népei között ugyanaz a kölcsönhatás felfedezhető, amely felfedeztetett, az emberi test, a szervezet egyes szervei között, amelyet korrelációnak nevez az orvos.

Az u. n. belső elválasztási mirigyeknek (a bármilyen rendű és rangú vezetőknek) itt is bele kell adni az egyes szervekre, működésük mikéntjére ható hormonjaikat. A hormonzónoknak, az endocrinek működésének szintén meg kell lenni. sőt az ezek közti synergismusos zárt körnek is, hogy egyes sejtek tulságosan el ne szaporodjanak. Ugyanis, ha a vese, mellékvesék, máj vagy bármely más szerv működésével több vagy kevesebb éltető vagy elnyomó anyagot produkál mint a mennyire az egész szervezetnek szüksége van, az megbolygatja az egész szervezetet, sőt az inkretumok és hormonok stb. működését, azok acceleráló illetve retháló hatásait is. Tehát az összhang nélküli versenynek, a konkurrenciának kell megszűnni (a trösztök, bojkottok, vámkok, kártelek mind konkurrenciát okozó hormonok). A vérnek, a tápláló pénznek oda kell jutni kellő, de nem túlfűtös mennyiségben, a világ összes embereihez, a szervezet minden egyes sejtjéhez. Ahol vértorlódás van, ott már zavarok vannak; de a többi szervek meg a pénz hiánya miatt betegszenek meg. (Wiggins).

(Folyt. köv.)

Az agrártörvényt még aratás előtt meghozzák. A jugoszláviai agrárszövetség szubotica közgyűlésén Szretenovics Milán földmívelésügyi segédminiszter nagy beszédet tartott, melynek folyamán kijelentette, hogy: *még az idén, az aratás előtt meghozzák az új agrártörvényt. Még körülbelül harmincezer hold földre lenne szükség, hogy minden reflektáns földköz jusson.* Baranyában még négyszázötven család várja a föld kiosztást, de még egyebütt is vannak kielégítetlen igénylők, kik szintén sorra jönnek.

Demetrovics Juraj kereskedelemügyi miniszter Prágában aláírta a jugoszláv-csehszlovák kereskedelmi szerződést. Ezzel a szerződéssel a két ország egymásközötti viszonyai kétségtelenül sokkal szélesebb alapot nyertek.

A szovjet újabb hadjárata az európai ipar ellen. Legújabbban hajlitott butort, cigarettapapírt, gyufát, borotvapengét és cigarettát hoz a szovjet nagy mennyiségben s különösen Angolország piacait lepi el. Az árut hetven, hetvenöt százalékkal olcsóbban adja, mint a mennyibe az angol áru kerül. Különösen a cigaretták nyerték meg a közönség tetszését, azután meg a gyufa, mert sokkal olcsóbb az angol árunál. Borotvapengét huszonötmilliót hozott Sheffieldbe, az az angol acélpár központjába s azt is hetven százalékkal olcsóbban kínálták az orosz ügynökök, mint amennyibe az angol áru kerül.

Hoover a gazdasági válság rövides megszűnését javasolja Amerikában. Az Egyesült Államok elnöke felszólítást küldött az összes munkaadókhöz, hogy munkásaiknak a fizetését ne csökkentsék, mert a krízisnek Amerikában két hónapon belül ugyanis vége szakad. A munkabérek leszállítása csak elodázná Amerikában a régi állapothoz való visszatérést. Az elnök ezen felhívása az amerikai közönség körében nagy figyelmet keltett.

A római gabona konferencia végetért. A gazdasági válság meg-

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tart mindenféle fényképészeti cikkeket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedése
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!

oldásán fáradozó konferenciák közül még ez volt a legfontosabb. Nemcsak Európa, de mindkét Amerika gabona termő államai is képviselve voltak ezen a konferencián Rómában, sőt még Oroszország képviselője is jelen volt s élénken részt vett a tanácskozásokban. Az egyes államok delegátusai felszólalásaikban több ízben elmentés álláspontokra helyezkedtek s nemis jutottak egységes állásfoglalásra. Végre is egy öt pontból álló javaslatot fogadtak el, amelyek mindegyike a gazdasági válság megszüntetését célozza. Azután albizottságokat alakítottak az egyes fontosabb kérdések tanulmányozására. A legközelebbi konferenciát május 18-án tartják meg Londonban.

A kanadai delegátus szenzációs javaslata nemzetközi gabonabizottság megalakítására. A római gabonakonferencia első számú albizottsága nagyfontosságú határozatot hozott. Kanada fődelegátusa, Ferguson, annak előrebocsátásával, hogy a válság gazdasági krízisének legfőbb oka a minden országban egyformán alacsony buza ár, azt az indítványt tette, hogy alakuljon a tengerentúli és európai mezőgazdasági államokból, tehát Kanadából, Argentínából, Jugoszláviából, Magyarországból és Lengyelországból, Romániából, Szovjet-oroszországból és Bulgáriából nemzetközi antantbizottság, amely közös elhatározással állapítsa meg az 1931-32. évi gabona exportra vonatkozó összes feltételeket és árakat. A mielőbb megalakítandó bizottságba meghívandó az Egyesült Államok is, amely eddig a római konferencián nincs hivatalosan képviselve. A kanadai fődelegátus indítványát a konferencia első albizottsága nagy lelkesedéssel elfogadta, mert ezt az egész világ gazdaságára nézve nagy fontosságúnak tartja.

Európa és Amerika között

1933. tavaszán megindul a rendes léghajó járat két léghajóval. A menetjegy személyenként 800-1000 dollár lesz. Utazás oda két napig - vissza két és fél napig tart.

Csehszlovákia is súlyosan érzi a gazdasági világválság hatását. Különösen a szlovénköi faipar súlyosan érzi, hogy Csehszlovákia és Magyarország között szerződés nélküli állapot van. Magyarországra több mint százezer vagon fát vitt ki évente Szlovénköi fakeskedelem mintegy fél millió embert foglalkoztatott és most Magyarországgal való szerződés nélküli állapot következtében egyszerre megszűnt az egész fakivitél. Azonkívül a német piac is elveszett, a lengyel, de főképen az orosz verseny következtében. A vas kereskedelem is nagyon szenved, sok árut értéken alul kell eladni, csak hogy el legyen adva. Ezt a megállapítást, amely általános jellemzése az összes állapotok rosszabbodásának az ipar terén, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarában Stenola Kornél csehszlovák szenátor tette meg, mikor Csehszlovákia általános gazdasági helyzetét ismertette.

Aki sertést tenyésztésre vesz,

az gondosan olvassa meg úgy a kannál, mint az emsénél a csecsbimbók számát; mert bebizonyított tény, hogy a 11, 12 és 13 csecsbimbóju tenyészállatok szaporábbak, mint a 10 csecsbimbójuak. A 12 csecsessek 30%-al több malacot adtak, mint a 10 csecsűek. E vizsgálatokat a debreceni gazdasági akadémia állatorvostanára dr. Rácz Mihály végezte mangalicákon. Kétségtelen, hogy más fajtájú sertésnél éppen így van ez a szaporasággal. — N.

Vajenec iz boljše hiše se takoj sprejme pri JARNOVIČ PETER mizarskem mojstru v Murški Soboti.

NAZNANJAM

cenj. občinstvi, da sem znižao cene vseh vrst čevlev, tudi popravila podplate delam po niskoj ceni moške od 30 do 35, ženske od 20 do 25 Din.

KOLOŠA JANEZ čevlar

2 M. Sobota, Cvetna ul. 5.

Kész butor, ágyak, szekrények, székek, továbbá matracok, kész koporsók mélyen leszállított áron kaphatók ZELEZINGER KONRAD butor lerakatában Lendavska cesta 8. (Benko gyárral szemközt.) 3

Iskolai könyvek

és iskolai szerek nagy választékban kaphatók

HAHN IZIDOR

papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Rádiók

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb **Kerékpárok**

világhírű **Varrógépek**

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépkereskedésében

Murska Sobota.